

hevði hon ongantið verið burtur.

Marjun Dalsgaard hevði júst tikið 10. skúlaprógv, tá hon setti sær fyrri at fara burtur sum AFS-næmingur.

Helst vildi hon sleppa til annað land, sum ikki líkist okkara ella teimum londum, sum vit vanliga ferðast í.

Hon valdi Serbia í gamla Jugoslavia, og tað hevur hon ongantið irðað seg um.

Hon fekk innivist hjá góðum fólki, sum tóku hana til sín sum sitt egna barn, saman við tveimum børnum teirra - tvær systur, sum vóru 13 og 18 ára gamlar.

Hóast umstøðurnar vóru nógv øðrvísi enn vit kenna, so treivst Marjun væl.

Foreldrin vóru væl fyrri eftir umstøðunum í Serbia. Maðurin hevði fítohandil, og konan arbeiddi í einum banka. Tey báðu í egnum húsum, og høvdu tveir bílar.

Noyðast at brúka peningin beinanvegin

Í áttátíttunum var inflátið 2000 pst., men í 1990 stóðgæði Milosevich, forseti í Serbia, so dánt inflátið, og av hann var ógvuliga væl umtóktur.

- Heima hjá okkum og í flestu heimum, var mynd hansara at siggja. Hjá okkum stóð myndin av forsetinum á sjónvarpinum.

- Nú, tá eg vitjaði aftur, var hann avgjørt ikki væl umtóktur longur. Tað er torført hjá okkum at skilja, men tey halda, at hann hevur sviðið serbarnar í Bosnia og Kroatia, sigur Marjun.

Livumstøðurnar í Serbia eru í dag ógvuliga vána-ligar. Í 1989 - 90 var ein vanlig mánaðarløn 5000 krónur, og tað kundu fólk liva sámuliga fyrri.

- Í dag er mánaðarlønin 800 - 1000 krónur, men tær nýst enn 5000 krónur, fyrri at liva hampuliga væl.

Undir krígunum hevur mánaðarlønin í tíðarskeið-um verið bert fyra til 10 krónur, og fólk hava lært at klára seg á ymsan hátt. Mest vanligt er keyp og søla millum fólk. Tey keypa alt møguligt í Grikkalandi og Italia, og selja víðari, men hetta var mest millum ung-fólk, sigur Marjun Dals-gaard.

- Fólkid har hevur heilt aðra mentan enn okkara. Eitt nú keypti eg eitt arm-band. Eg segði við ein vin-mann, sum var við mær, at hetta kostaði triggjar ferðir so nógv í Fóroyum. Hann svaraði, at eg ikki var rætt-skitað, um eg ikki keypti fleiri armbond, sum eg kundi selja, tá eg fór heim-aftur. Hann skilti als ikki, at tað ikki kundi fallið mær inn at gjørt tað, sigur Mar-jun.

- Tey ungu eru púra undir-løgd foreldrin. Tað kemst einamest av, at tey ungu eru bundin figgarliga at foreldrunum, til tey hava fing-ið útbúgving, og kunnu vinna pening.

Figgarliga bundin

- Har er eingin útbúgving-arstuðul ella annar stuðul, sum tey ungu kunnu liva av. Foreldrin gjalda alt fyrri tey.

Hava foreldrin ikki møguleikar, noyðast tey ungu at hava arbeiði við síðuna av. Eitt nú keypti ein næmingur í minum flokki kaffibønir, maldi tær, og seldi víðari, fyrri at livjanga sær.

Samfelagið er soleiðis lagt til rættis, at alt er skipað í tveyskiftisvaktum.

Bæði skúlar, fyrstokur og stovnar eru upplátnir frá kl. seks á morgni og til kl. átta á kvøldi.

Í skúlanum sum Marjun gekk, vóru 1000 næmingar, men hon sa ongantið meir enn 500 næmingar, av tí at tey skiftust um at ganga í skúla fyrrapart og seinna-part aðruhvørja viku.

Rík kafementan

Um frítíðarvirksemi, sig-ur Marjun, at serbar hava serliga kafementan. Óll fara á café eina ella fleiri ferðir um dagin. Har eru úticaféir allstaðni, har fólk sita og práta og drekka kaffi, øl og brennivín.

Umframt tað er bert ítrottur at fara til í frítíðini. Tá Marjun var har fyrru ferðina, varð eitt diskotek stovnað, men tað læt skjótt aftur, av tí at eingin timdi at fara í dans.

Familjulívið var ógvuliga merkt av at foreldrin arbeiddu nógv, serliga maðurin, sum hevði handil, og tí ongantið fekk eina fríloftu. Hann var til arbeiðis allar dagar í vikuni.

Av hesum hava menninir ongar skyldur heima, og Marjun sa ongantið mannin húsnum taka eitt kopp í hondina. Kortini vóru tey góð foreldur, og tóku sær av familjuni í fleiri ættar-líðum. Um tað vóru syst-kinabørn, fermenningar ella trimenningar, so kallaðu tey øll fyrri systur og bróður.

Serbar eru yvirhøvur ógv-uliga suðurlendsk í sínum verumáta. Tey eru opin, blíð og ógvuliga hjartalig, men tey hava eisini stutt fjús, og eru skjót hvønn vegin.

Serbar eru hjálpsamir

Tey eru eisini hjálpsom og taka sær t.d. av grannum og familju, og hjálpa hvør øðrum, tá á stendur.

Meðan eg var á vitjan í vár, skuldi ein vinmaður hjá einu systri hjá mær til Italia, har hann hevði fingið arbeiði sum lastbílaførari. Hann hevði fyrri neyðini at hava 1000 markar við sær, men hann átti bert 500 markar. Pápin gav honum 500 markar, so hann kundi sleppa avstað. Hetta eru ómetaliga nógvir peningur í dag, men drongurin rindar honum lánið aftur, kanska um 10 ár.

Marjun vitjaði familjuna í fyra vikur, og hóast tey bjóðaðu henni at vera so leingi sum hon vildi, so fekk hon seg ikki til at vera long-

Fríður hevur verið í Serbia undir krígunum í gamla Jugoslavia. Har liva serbar kroatar og muslimar fríðarliga saman. Serbia er einasta landspartur í gamla Jugoslavia, sum hevur tikið móti øllum flóttarfolk úr krígsherjadu londunum. Myndin er frá Beograd, sum er høvuðsstaður í Serbia.

ur. - Tað, at børnini eru figgar-liga so bundin at foreld-runum, gjørdi, at eg ikki slapp at keypa nakað til hús-kið ella til matna. Hóast eg nú eri tilkomin, so tóku tey imóti mær sum fyrri seks ár-um síðan, og fjálgaðu um meg eins og um hinar syst-rarnar á sama hátt.

Kanska aftur at arbeiða

- Eg dugdi heldur ikki so væl longur, at akta, sum tá eg var yngri. Serbar hava so nógvir síðir, sum vit ikki kunnu ímynda okkum. Eitt nú kanst tú ikki vaska hár-ið, sama dag sum tú fert út. Tey siga, at kaldur vindur kann gera, at tú verður sjúk í høvðinum.

Fóru vit út, skuldu vit siga frá, hvar vit fóru og nær vit komu aftur, og vit sluppu ikki út um kvøldarnar. Tað noyðast tey ungu at góð-taka, tí tey eru so bundin av at fáa stuðul frá foreldru-num.

- Har er tað galdandi, at foreldur taka sær av børn-unum til tey giftast og fáa børn. Tá foreldrin eru vorð-in gomul, taka børnini sær av teimum, sigur Marjun Dalsgaard, sum ikki ætlar sær at sleppa sambandinum við familjuna í Cacák, og eisini kundi hugsað sær at fingið arbeiði har.

- Trupullekin er bert, at ófriðurin flytir seg nærri og nærri Serbia, og at víður-skiftini fara at gerast ó-trýggari, orskað av støðuni í Kosova, sigur Marjun Dalsgaard.

Tá Marjun Dalsgaard á fyrsta sinni skuldi fara til Serbia sum AFS-næmingur, fekk hon hesa myndina av familju síni í Cacák sendandi.

Tey dansa serbiskan dans, sum líkist ógvuliga nógv føroyskum dansi. Myndin er frá skúlatíðini í 1989.